

Posudek bakalářské práce

posudek vedoucí práce		oponentský posudek		
Studijní program	Specializace v pedagogice			
Studijní obor	Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání			
Název práce	Vyrovnění se s minulostí jako téma románu <i>Berg/Hora</i> od Zdeňky Becker(ové)			
Autor/ka práce	Barbora Vildová			
Vedoucí práce	PhDr. Tamara Bučková, Ph.D.			
Oponent/ka práce	doc. PhDr. Viera Glosíková, CSc.			
Hodnocení práce				
Obsah práce	odpovídá názvu práce	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá názvu práce
Struktura práce	odpovídá zcela tématu	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá požadavkům
Formální úprava	odpovídá požadavkům	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá požadavkům
Citace v práci	odpovídají normě	odpovídají s připomínkou	odpovídají s výhradou	neodpovídají
Přílohy práce	vhodně doplňují téma	netýkají se tématu	jsou nevhodné k tématu	nejsou v práci uvedeny
Seznam literatury	odpovídá tématu	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá
Počet stran práce	odpovídá požadavkům	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá požadavkům
Celkové zpracování tématu	odpovídá požadavkům	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá
Celkové hodnocení			vyhověl/a	nevyhověl/a
Doporučení k obhajobě			doporučuji	nedoporučuji

Komentář k tabulkovému hodnocení

Zkoumání Barbory Vildové věnované tématu **vyrovnění se s minulostí** spadá do oblasti interkulturní germanistiky a má interdisciplinární charakter. Hlavním předmětem bádání se stala problematika Sudet, konkrétně moment vysídlení německojazyčného obyvatelstva z území někdejšího Československa v důsledku Postupimské dohody a jeho reflexe v románové prvotině *Berg* rakouské autorky Zdeňky Beckerové. Představení různých kontextů dané problematiky zahrnuje poznatky z oblasti historie, sociologie, kulturních věd a umělecké literatury. Interpretace románu *Berg* je zaměřena na analýzu postav, na jejich vývoj a komunikační strategie, pomocí nichž se vyrovnávají s problematikou odsunu vnímaného německou stranou jako vyhnání. Práce se tedy zaměřuje na česko-německé vztahy, které komparuje s dějovou linkou románu. Protagonistkami románu jsou Jana, pocházející z někdejšího Československa, a Christa a Inge, reprezentující německou stranu. Dějová linie románu se odvíjí od času vyprávění, tedy od doby Janiny a Christiny dospělosti, kdy se obě ženy setkávají, poté, co Jana emigrovala. Relevantní jsou retrospektivní dějová pásma, klíčovým zůstává rok 1945. Situace, v nichž se

postavy ocitají, B. Vildová podle možnosti staví do kontextu historie, přičemž dokáže správně operovat s románem jako historickou fikcí a skutečnými událostmi. V závěru analýzy shrnuje své poznatky v generační typologii postav: Janu hodnotí jako postavu reprezentující generaci narozenou v Sudetech těsně po válce, ještě v době nového osidlování pohraničí. Christu, která je jen o málo straší než Jana a která ze Sudet odešla v dětství, hodnotí jako generačního 'prostředníka' mezi Janou a maminkou Christy, Inge. Tuto třetí postavu, B. Vildová vyhodnocuje jako protipól Jany, tedy jako zástupce generace, pro niž odchod z Československa představoval přetržení kontinuity v té nejaktivnější fázi života. Vyrovnávání se s minulostí představuje cestu Christy a její maminky ke smíření s bolestným osudem rodiny. Dle mého názoru (v tomto bodě se neshodují s názorem autorky práce) je v románu naznačeno i možné vytvoření kvalitativně nového postoje k problematické etapě historie vlastního národa/kultury ze strany Inge.

Předkládaná bakalářská práce má standardní členění. Její hlavní část rozdělena na kapitoly věnované románu (včetně medailonku Zdeňky Beckerové) a posléze interpretaci historických událostí od roku 1945 až konce 20. století. Analýzu románu doplňuje krátká zmínka o filmové a divadelní verzi románu.

Po obsahové stránce si cením komplexního přístupu autorky ke zkoumané látce. Z textu je zřejmé zaujetí tématem (jak B. Vildová uvádí, píše o kraji, z něhož sama pochází). Je třeba ocenit i výběr knižních pramenů, z nichž B. Vildová čerpala v pasážích věnovaných kulturní a historické paměti. Jako velmi dobrou lze označit rovněž orientaci B. Vildové v dějinách české literatury (B. Vildová dokončuje studium v oborové kombinaci německý jazyk – dějepis), neboť součástí práce je zmínka o českých titulech zabývajících se tématem života v pohraničí.

Na druhou stranu lze v práci najít řadu dílčích nedostatků, které se objevují prakticky v celém textu. Jako příklad formálních chyb uvádím **absenci desetinného třídění** (viz již obsah na str. 6). Nicméně se i přesto lze v práci orientovat podle velikosti nadpisů. Navíc lze dojít k závěru, že **nedodržení desetinného třídění mělo jistý vliv i na celkovou koncepci práce a tudíž i částečný vliv na její obsah**. Autorka kontinuálně střídá subkapitoly zaměřené na analýzu s podkapitolami věnovanými obecným pojednáním o dobovém kontextu. Cílem mělo být zřejmě kontinuální prolínání obou pohledů, avšak ve výsledku může čtenář např. nabyt mylného dojmu, že interpretaci románu autorka věnovala pouhé dvě (a to necelé) strany. Interdisciplinární přístup k dané problematice měl bohužel za následek, že interpretace románu zůstala na některých místech nedotažená (např. již výše zmíněný statický charakter Inge).

Poznámky pod čarou jsou na některých stranách psány velikostí písma 12 (např. na str. 19 a 20, 30 a 31), namísto velikostí 10. Jinde jsou sice psány velikostí 10, ale s řádkováním 1 (str. 11). Práce tak vzbuzuje graficky nesourodý dojem.

Nesourodý je také **způsob psaní názvů literárních děl**. Ačkoliv je autorka všude uvádí v souladu s normou (a píše je tedy kurzivou), u názvu klíčového románu *Berg* se kurziva objevuje bohužel pouze ojedinele. To vše podle mého názoru poukazuje na skutečnost, že práce byla psána zřejmě ve stresu.

V práci se místy objevují také **zbytečné lexikální a stylistické chyby**. Je např. pravděpodobné, že v názvu první kapitoly „dějinná“ linka klíčových momentů v románu, která měla být dějovou linkou (str. 8). Chybu lze vysvětlit tím, že se autorka práce vzápětí věnuje dějinným momentům, které se promítají do vlastního příběhu. Místy se objevují prvky téměř hovorového stylu, které lze zřejmě vysvětlit částečným přejímáním stylu z pramenů, s nimiž B. Vildová čerpala, či stylisticky (po stránce odborného stylu) ne zcela 'čistými' parafrázemi. Jako příklad lze uvést parafrázi B. Černého, kterou lze v práci dohledat na str. 17: „Vina za válku byla celoplošně přenesena na všechny Němce. Tento **výklad se zamlouval** především KSČ.“

Jistou jazykovou nedbalost je možné vystopovat i v **některých překladech** velmi pěkně vybraných ukázek (např. na str. 23).

Velmi špatná je jazyková úroveň německojazyčného resumé, které představuje nejslabší bod práce a celkově se vymyká úrovni ostatního zkoumání předloženého autorkou.

Co se týká věcných informací, pak lze za relevantní chybu označit tvrzení, že představovaná autorka, Zdeňka Beckerová, se řadí mezi spisovatele, kteří byli donuceni k emigraci/emigrovali (str. 11).

Práce nebyla až na vstupní setkání konzultována.

Celkové hodnocení

Práci Barbory Vildové považuji za podnětnou, avšak ne zcela dotaženou. Pozitivně hodnotím již zmíněnou komplexnost pohledu na danou problematiku, subjektivní přístup a informacemi podložené zpracování tématu dosud aktuálního tématu vyrovnání se s minulostí. Výhrady mám zejména k formální stránce; za velmi spornou až nedostačující považuji jazykovou úroveň resumé.

Bakalářskou práci *Vyrovnání se s minulostí jako téma románu Berg/Hora od Zdeňky Becker(ové)* doporučuji k obhajobě s výhradou a to především z důvodu jazykové úrovně německého resumé.

Podněty k rozhovoru při obhajobě

1. Můžete opravit své tvrzení o údajné emigraci Zdeňky Beckerové? Jakým způsobem ji životní osudy dovedly do Rakouska. Uměla byste zdůvodnit, proč tato autorka na otázku týkající se její vlasti odpovídá, že je Evropankou?
2. Ve své práci jste zvolila doslovný překlad německojazyčného titulu *Berg/Hora*. Jaká je historie názvu románu? Souvisí jednak se slovenskými reáliemi a jednak s německým rčením, v němž se objevuje právě hora. Pokud by román měl být vydán v češtině, jaký titul byste pro něj zvolila dnes, tj. po dopsání práce?
3. Z důvodu sporné jazykové úrovně resumé prosím o předložení jeho korektní verze u obhajoby a o zároveň o jeho prezentaci v německém jazyce i ústní formou.

V Odoleně Vodě, 19. 8. 2018

PhDr. Tamara Bučková, Ph.D.